

PATVIRTINTA

Nacionalinės švietimo agentūros direktoriaus

2025 m. sausio 24 d. įsakymu Nr. VK-47

(Nacionalinės švietimo agentūros direktoriaus

2026 m. vasario 23 d. įsakymo Nr. VK-135 redakcija)

LIETUVIŲ KALBOS IR LITERATŪROS (A) IR LIETUVIŲ KALBOS IR LITERATŪROS (B) VALSTYBINIO BRANDOS EGZAMINO ANTROSIOS DALIES VYKDYMO INSTRUKCIJA

1. Lietuvių kalbos ir literatūros (A) ir lietuvių kalbos ir literatūros (B) valstybinio brandos egzamino antrosios dalies vykdymo instrukcija (toliau – Instrukcija) nustato lietuvių kalbos ir literatūros (A) ir lietuvių kalbos ir literatūros (B) valstybinio brandos egzamino antrosios dalies (toliau – VBE antroji dalis) datą ir laiką, VBE antrajai daliai vykdyti reikalingą medžiagą, priemones, VBE antrosios dalies eigą.

2. Instrukcija parengta vadovaujantis Valstybinių brandos egzaminų organizavimo ir vykdymo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2023 m. rugsėjo 11 d. įsakymu Nr. V-1187 „Dėl Valstybinių brandos egzaminų organizavimo ir vykdymo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau – Aprašas).

3. VBE antrosios dalies vykdymo data ir laikas nurodyti Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro įsakymu patvirtintame einamųjų mokslo metų valstybinių brandos egzaminų tvarkaraštyje. Vadovaudamasis Aprašo 27 punktu, ne vėliau kaip prieš tris darbo dienas iki VBE antrosios dalies, atsižvelgdamas į orų prognozes, valstybės ar savivaldybės lygio ekstremaliąją situaciją, ekstremalųjį įvykį ar karantiną, Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministras gali tvarkaraščiuose numatytą VBE antrosios dalies vykdymo datą pakeisti į kitą, ankstinti ar vėlinti nustatytą VBE antrosios dalies vykdymo pradžios laiką.

4. VBE antrajai daliai vykdyti reikalinga medžiaga:

4.1. kandidatui:

4.1.1. VBE antrosios dalies užduoties sąsiuvinis;

4.1.2. atsakymų lapas (A3 formato);

4.2. vykdytojui:

4.2.1. vokas su VBE antrosios dalies užduočių sąsiuviniais, atsakymų lapais ir tuščiu voku;

4.2.2. VBE antrosios dalies vykdymo protokolas (2 egz.);

4.2.3. VBE antrosios dalies vykdymo reikalavimai;

4.3. VBE antrosios dalies vykdymo metu visi VBE antrosios dalies užduočių sąsiuviniai ir atsakymų lapai turi būti VBE antrosios dalies vykdymo patalpoje.

5. VBE antrajai daliai vykdyti reikalingos priemonės:

5.1. VBE antrosios dalies vykdymo patalpoje turi būti vienas laikrodis;

5.2. VBE antrosios dalies vykdymo patalpoje turi būti rašomoji lenta ar sudarytos kitos galimybės vykdytojui užrašyti valstybinio brandos egzamino dalies pradžios ir pabaigos laiką;

5.3. ne mažiau kaip vienas „Dabartinės lietuvių kalbos žodynas“ ir (ar) vienas kompiuteris su elektroniniu žodynu kiekvienai 12 kandidatų grupei;

5.4. ne mažiau kaip vienas dvikalbis žodynas kiekvienai mokyklų tautinės mažumos mokomąja kalba 3 kandidatų grupei;

5.5. ant stalo prie žodynų, kompiuterio su elektroniniu žodynu turi būti gerai matomos kortelės su užrašais: prie dabartinės lietuvių kalbos žodynų turi būti užrašyta „Dabartinės lietuvių kalbos žodynai“, prie dvikalbių žodynų turi būti užrašyta „Dvikalbiai žodynai“;

5.6. reikalavimai kompiuteriams (ne mažiau kaip du kompiuteriai kiekvienai 12 kandidatų grupei) (kompiuteriai reikalingi tik tuo atveju, jeigu žodynai yra elektroniniai):

5.6.1. prijungta kompiuterinė pelė;

5.6.2. įdiegta ne senesnė nei „Windows 10“ operacinė sistema;

5.6.3. įdiegta programinė įranga PDF formato byloms atverti, pvz.: „Adobe Acrobat Reader“, „Foxit Reader“ arba kita lygiavertė;

5.6.4. sukurtas naujas vartotojas, turintis prieigą tik prie elektroninių žodynų;

5.7. kompiuteriai turi būti visiškai atjungti nuo kompiuterių tinklo, neturėti interneto prieigos, kompiuteriuose nėra medžiagos, susijusios su lietuvių kalbos ir literatūros dalyko turiniu;

5.8. stalai kompiuteriams turi būti pastatyti reikiamu atstumu vienas nuo kito patogiai kandidatams pasiekiamoje vietoje, kurioje būtų užtikrinamas energijos šaltinis;

5.9. kompiuteriu, kuriame yra „Dabartinės lietuvių kalbos žodynas“, kandidatas gali naudotis neribotą laiką.

6. Priemonės, kuriomis gali naudotis kandidatai:

6.1. juoda ar mėlyna spalva rašantis (-ys) rašiklis (-iai), pieštukas, trintukas;

6.2. dabartinės lietuvių kalbos žodynai (popierinis ir (ar) elektroninis variantas kompiuteryje);

6.3. dvikalbiai žodynai mokyklų tautinių mažumų mokomąja kalba kandidatams.

7. VBE antrosios dalies eiga:

7.1.	8.45 val.	<p>7.1.1. Kandidatai:</p> <p>7.1.1.1. prie VBE antrosios dalies vykdymo patalpos ateina likus ne mažiau kaip 15 min. iki VBE antrosios dalies vykdymo pradžios;</p> <p>7.1.1.2. prie įėjimo į VBE antrosios dalies vykdymo patalpą parodo vykdytojui galiojantį asmens tapatybę patvirtinantį dokumentą (asmens tapatybės kortelę, pasą arba leidimą gyventi Lietuvoje) arba vairuotojo pažymėjimą (dokumento spausdinta kopija ar jo atvaizdas išmaniajame įrenginyje nėra tinkami) ir iš vykdytojo sužino savo grupę ir sėdėjimo vietos numerį;</p> <p>7.1.1.3. į VBE antrosios dalies vykdymo patalpą įeina tik vykdytojui pakvietus;</p> <p>7.1.1.4. turi tik Instrukcijoje nurodytas priemones, geriamojo vandens (asmeninio naudojimo stiklinaitę, buteliuką ar kt.), medicinos ir (ar) specialiąsias pagalbos bei technines priemones, būtinas kandidatui. Į VBE antrosios dalies vykdymo patalpą mobiliojo ryšio ir kitas informacijos perdavimo ar priėmimo priemones įsinešti draudžiama.</p> <p>7.1.2. Vykdytojas:</p> <p>7.1.2.1. ne vėliau kaip prieš 15 min. iki VBE antrosios dalies vykdymo pradžios įleidžia kandidatus į VBE antrosios dalies vykdymo patalpą ir nurodo kandidatų sėdėjimo vietas pagal sąrašą;</p> <p>7.1.2.2. informuoja, kad kandidatai į VBE antrosios dalies vykdymo patalpą neįsineštų asmeninių daiktų (išskyrus Instrukcijoje nurodytas priemones).</p>
7.2.	8.45–9.00 val.	<p>7.2.1. Kandidatai:</p> <p>7.2.1.1. atsisėda į vykdytojo nurodytas vietas;</p> <p>7.2.1.2. ant stalo / suolo krašto pasideda (jeigu turi) geriamojo vandens (asmeninio naudojimo stiklinaitę, buteliuką ar kt.), medicinos ir (ar) specialiąsias pagalbos bei technines priemones, būtinas kandidatui, asmens tapatybę patvirtinantį dokumentą, juoda arba mėlyna spalva rašantį (-ius) rašiklį (-ius), pieštuką, trintuką;</p> <p>7.2.1.3. gauna VBE antrosios dalies spausdintas užduotis ir atsakymų lapus, gautų atsakymų lapų viršeliuose tam skirtose vietose vykdytojui stebint užrašo savo indentifikavimo kodą, vykdymo protokole nurodytą grupės numerį ir eilės numerį bei pasirašo gautų atsakymų lapų viršeliuose ir vykdymo protokole;</p> <p>7.2.1.4. užduočių sąsiuvinius padeda ant stalo / suolo krašto, vykdytojui leidus, patikrina, ar nėra tuščių lapų ar kito aiškiai matomo spausdinimo broko, užduočių sąsiuvinius užverčia ir laukia vykdytojo nurodymų;</p>

		<p>pastebėję užduočių sąsiuvinuose ar atsakymų lapuose spausdinimo broką ar tuščių lapų, apie tai praneša vykdytojui;</p> <p>7.2.1.5. VBE antrosios dalies užduotį pradeda atlikti vykdytojui paskelbus VBE antrosios dalies pradžią.</p> <p>7.2.2. Vykdytojas:</p> <p>7.2.2.1. pakviečia pirmąjį vykdymo protokole įrašytą kandidatą paliudyti, kad vokas su VBE antrosios dalies užduočių sąsiuviniais nepažeistas (nėra kirpimo ar plėšimo žymių, apsauginė klijavimo juosta vientisos spalvos, be matomų simbolių). Jeigu vokas nepažeistas, kandidatas pasirašo nurodytoje vietoje abiejuose vykdymo protokolų egzemplioriuose. Vykdytojas pažymėtoje vietoje prakerpa voką, išima VBE antrosios dalies užduočių sąsiuvinį, atsakymų lapus ir tuščią voką atliktoms užduotims sudėti. Jei vokas pažeistas, kviečiamas vyresnysis vykdytojas;</p> <p>7.2.2.2. išdalija VBE antrosios dalies užduočių sąsiuvinį ir atsakymų lapus ir stebi, kad kandidatai gautų atsakymų lapų viršeliuose tam skirtose vietose užrašytų savo indentifikavimo kodą, vykdymo protokole nurodytą grupės numerį ir eilės numerį bei pasirašytų gautų atsakymų lapų viršeliuose ir vykdymo protokole;</p> <p>7.2.2.3. nurodo kandidatams patikrinti, ar VBE antrosios dalies užduočių sąsiuvinuose ir atsakymų lapuose nėra tuščių lapų ir kito aiškiai matomo spausdinimo broko. Esant brokui, kviečiamas vyresnysis vykdytojas;</p> <p>7.2.2.4. perskaito VBE antrosios dalies vykdymo reikalavimus, pasako ir užrašo lentoje VBE antrosios dalies užduoties atlikimo pradžios ir pabaigos laiką. Informuoja kandidatus, kad VBE antrosios dalies atlikimo laikas yra orientacinis, t. y. kandidatas gali baigti VBE antrąją dalį anksčiau negu numatyta.</p>
7.3.	9.00–13.00 val.	<p>7.3.1. Kandidatai atlieka VBE antrosios dalies užduotį:</p> <p>7.3.1.1. užduotį atlieka savarankiškai, nesikalba tarpusavyje, netrukdo kitiems, naudojami tik tomis priemonėmis, kurios nurodytos Instrukcijoje, jų neskolina;</p> <p>7.3.1.2. rašo tvarkingai ir įskaitomai, galutinį atsakymą parašo tik mėlyna ar juoda spalva rašančiu rašikliu, nesinaudoja korektūros priemonėmis. Atsakymų lape nerašo su užduotimi nesusijusio teksto ar ženklų, nepiešia piešinių. Jeigu būtina keisti rašiklį, privalo tai pasakyti vykdytojui;</p> <p>7.3.1.3. norėdami naudotis „Dabartinės lietuvių kalbos žodynu“ ar dvikalbiu žodynu, pakelia ranką ir, vykdytojui leidus, nueina prie stalo su žodynais arba prie stalo su elektroniniu žodynu;</p> <p>7.3.1.4. iš VBE antrosios dalies vykdymo patalpos gali išeiti tik esant būtinybei, ne ilgiau kaip 5 min., vykdytojo lydimi;</p> <p>7.3.1.5. kandidatams, pavėlavusiems ne daugiau kaip 30 min., VBE antrąją dalį laikyti leidžiama, tačiau VBE antrosios dalies užduoties atlikimo laikas jiems nepratęsiamas. Vėlavimo faktas žymimas vykdymo protokole. Kandidatai, pavėlavę daugiau kaip 30 min., VBE antrosios dalies nelaiko.</p> <p>7.3.2. Vykdytojai:</p> <p>7.3.2.1. stebi kandidatus, VBE antrosios dalies vykdymo protokole fiksuoja Valstybinių brandos egzaminų organizavimo ir vykdymo tvarkos aprašo pažeidimus (jeigu tokių buvo). Kandidatų vėlavimo, išėjimo, tvarkos pažeidimo, rašiklio keitimo</p>

		atvejus fiksuoja VBE antrosios dalies vykdymo protokole; 7.3.2.2. palydi laikinai (iki 5 min.) iš VBE antrosios dalies vykdymo patalpos išeinančius kandidatus. Kandidatui išėjus iš VBE antrosios dalies vykdymo patalpos be leidimo, neleidžia jam grįžti ir tęsti VBE antrosios dalies užduoties.
7.4.	9.30 val.	Vykdytojai ant kiekvieno nepanaudoto atsakymų lapo ir nepanaudotos VBE antrosios dalies užduoties puslapio užrašo „Nepanaudota“.
7.5.	12.30 val.	Vykdytojas praneša kandidatams, kad iki VBE antrosios dalies pabaigos liko 30 min.
7.6.	13.00 val.	7.6.1. Kandidatai: 7.6.1.1. baigia atlikti VBE antrosios dalies užduotį; 7.6.1.2. vykdytojui leidus, išeina iš VBE antrosios dalies vykdymo patalpos ir išsineša savo užduoties sąsiuvinius. 7.6.2. Vykdytojas: 7.6.2.1. praneša kandidatams, kad VBE antroji dalis baigėsi; 7.6.2.2. paprašo kandidatų baigti darbą ir likti savo vietose, kol bus surinkti visi atsakymų lapai ir užklijuotas vokas; 7.6.2.3. surenka kandidatų atsakymų lapus, pakartotinai patikrina, ar atsakymų lapų viršelių tam skirtose vietose užrašyti kandidatų identifikavimo kodai, grupės numeriai ir eilės numeriai sutampa su nurodytais vykdymo protokole, ar kandidato yra pasirašyta, baigia pildyti VBE antrosios dalies vykdymo protokolus; 7.6.2.4. į tuščią voką įdeda kandidatų atsakymų lapus, vieną VBE antrosios dalies vykdymo protokolo egzempliorių, nepanaudotus užduočių sąsiuvinius, nepanaudotus atsakymų lapus, tuščius panaudotus vokus ir užklijuoja. Vyresniajam vykdytojui atiduoda užklijuotą voką, antrą VBE antrosios dalies vykdymo protokolo egzempliorių ir anksčiau iš VBE antrosios dalies patalpos išėjusių kandidatų užduočių sąsiuvinius; 7.6.2.5. išleidžia kandidatus iš VBE antrosios dalies patalpos.
7.7.	13.30 val.	Kandidatai, anksčiau baigę VBE antrosios dalies užduotį ir išėję iš VBE antrosios dalies vykdymo patalpos, tą dieną iki 17 val. po VBE antrosios dalies pabaigos gali atsiimti užduoties sąsiuvinius iš VBE antrosios dalies centro administratoriaus.